

PPT - I SKVIS MELLOM SAKKYNDIGHETSARBEID OG SYSTEMARBEID?

Kjetil Andreas Hansen
Leder, Karmøy PPT

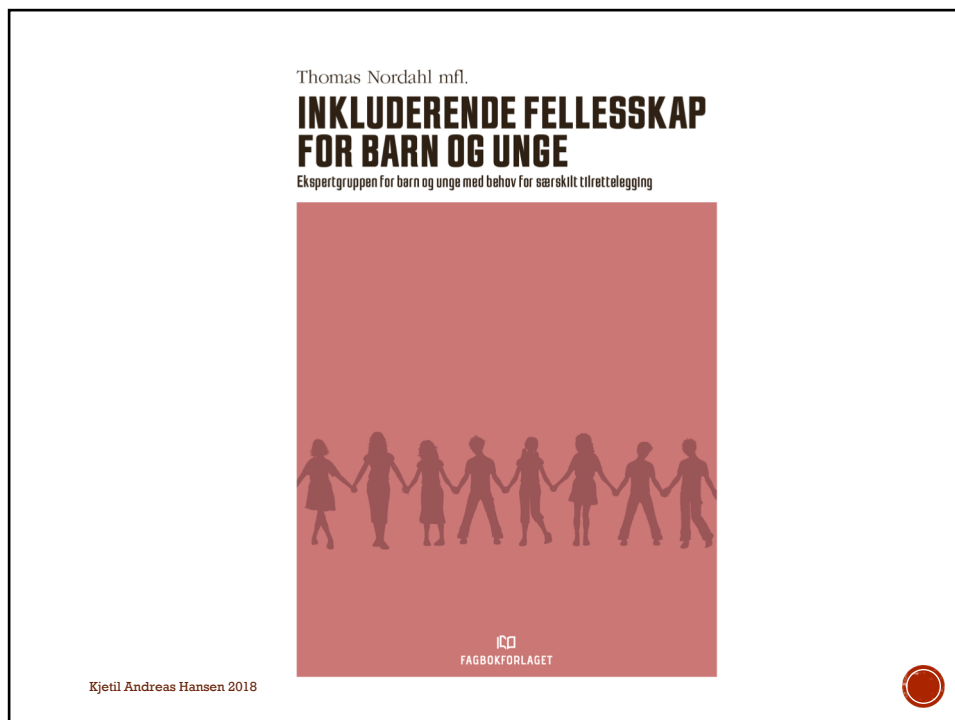
Kjetil Andreas Hansen 2018

PERSPEKTIVER PÅ PPT SIN ROLLE SOM SAKKYNDIG INSTANS OG KOMPETANSE- OG ORGANISASJONSUTVIKLER

- Fremtidens PP-tjeneste i lys av ekspertutvalgets rapport
- Perspektiver på PP-tjenestens sitt «systemmandat»
- Hvilke grep kan tas for å effektivisere samhandling mellom PPT og skole/barnehage.
- Premisser for å lykkes som bidragsyter til kompetanse- og organisasjonsutvikling i skole og barnehage.

Kjetil Andreas Hansen 2018

HOVEDKONKLUSJONER

- Et ekskluderende system
- Manglende kompetanse
- Det ventes for lenge
- Lave forventninger og lite tilfredsstillende læring og utvikling
- Det brukes mye tid på sakkyndighetsarbeid
- Kun 4 av 10 barn og unge med særskilt behov for tilrettelegging får hjelp (spesialundervisning)
- Det eksisterer ikke klare kvalitetskrav til praksis og oppfølging av læring og utvikling
- PPT og Statped har for stor avstand til den daglige praksis i barnehage og skole

Kjetil Andreas Hansen 2018

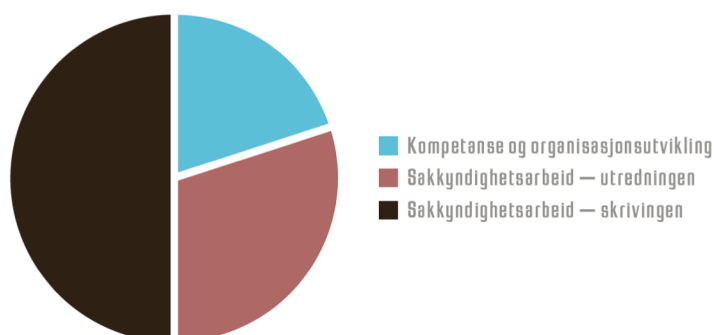
FORSLAG TIL ENDRING

- Vil innføre et helhetlig pedagogisk støttesystem
- Fjerne særretten
- Alle barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging i barnehage og skole skal få nødvendig hjelp og støtte der de er.
- Denne hjelpen og støtten skal iverksettes tidlig, den skal være tilpasset den enkelte og foregå innenfor inkluderende fellesskap.
- Alle barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging i barnehage og skole skal møte lærere med relevant og formell pedagogisk kompetanse.
- Det skal etableres en pedagogisk veiledningstjeneste i alle kommuner.

Kjetil Andreas Hansen 2018

Ifølge kompetansekartleggingen av PP-tjenesten i forkant av Strategi for etter- og videreutdanning for ansatte i PPT (SEVU PPT 2013–2018), vurderer fagansatte i PP-tjenesten at 30 prosent av arbeidstiden brukes til utredning og 50 prosent til selve skriveoppgaven. Dette betyr at 80 prosent av PP-tjenestens arbeidstid brukes til utarbeidelse av sakkyndige vurderinger.

Figur 16 Viser hvor mye tid PP-tjenesten bruker på utøvelsen av mandatet (Wendelborg mfl., 2015).

Kjetil Andreas Hansen 2018

»KOMPETEANSE I PP-TJENESTEN – TIL DE NYE FORVENTINGENE?»

HUSTAD M.FL 2013

Resultatet er ganske entydig. 80 prosent av de fagansatte vurderer at de i dag bruker mest tid til å skrive sakkyndige vurderinger og driver med testing/utredning. Over halvparten rapporterer at de bruker mest tid på skriving av sakkyndige vurderinger. Videre sier cirka 5 prosent at de bruker mest tid på møter med elever og cirka 8 prosent sier at de bruker mest tid på rådgivning/veiledning av lærere i skoler/barnehager. Det er til sammen 5 prosent av de fagansatte i PP-tjenesten som sier de bruker mest arbeidstid på organisasjonsutvikling, kompetanseutvikling og veiledning av læringsledelse/klasseledelse i barnehagen/skolen.

- Fagansatte vurderer at nærmere 80 prosent av tiden i dag brukes til å skrive sakkyndige vurdering og drive med testing/utredning, hvorav skriving av sakkyndige vurderinger alene utgjør over halvparten av den totale tiden. Videre bruker de cirka 5 prosent på møter med elever, 8 prosent på rådgivning/veiledning av lærere. De resterende 7 prosent brukes på ulike områder som man kan definere som systemrettet arbeid i skolen.

Kjetil Andreas Hansen 2018

KONSEKVENSER FOR PP-TJENESTEN

- Gjøres om til en pedagogisk veiledningstjeneste
- Organisering er opp til kommunen; kan være organisert ute i skolene/barnehagene men kan også være en egen tjeneste.
- Skal i samarbeid med skole/barnehage gjennomføre utredninger av barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging
- Skal veilede og hjelpe lærere og ansatte
- Skal jobbe med kompetanseheving

Kjetil Andreas Hansen 2018

PPT – TETTERE PÅ SKOLER OG BARNEHAGER

- 1700 årsverk + evt 300 stillinger fra Statped
- 2848 grunnskoler
- 5876 barnehager
- 417 videregående skoler
- I snitt 0,21 årsverk per skole/barnehage

Kjetil Andreas Hansen 2018

”Det er ikke noe som er så vanskelig å utføre, har så liten sjanse til å lykkes, eller er så farlig å håndtere som innføringen av grunnleggende endringer.”

Machiavelli

Kjetil Andreas Hansen 2018

Who Wants Change

Kjetil Andreas Hansen 2018

Who Wants to Change?

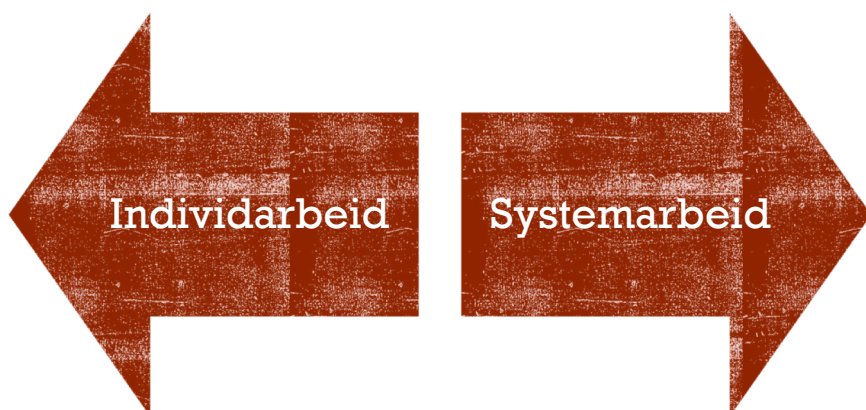
Kjetil Andreas Hansen 2018

PPT SIN ROLLE

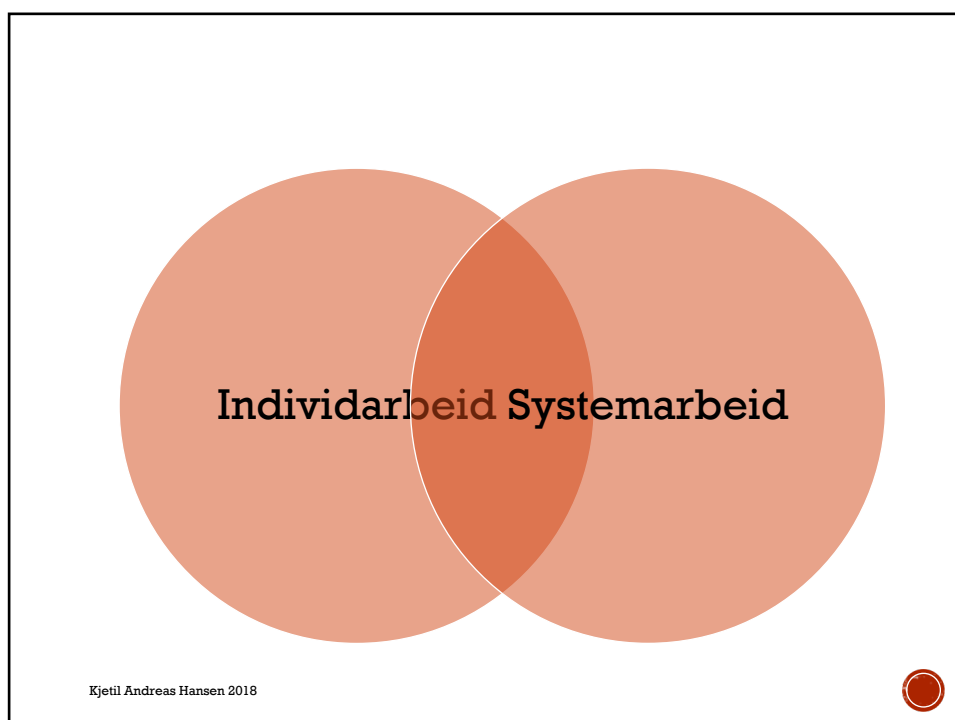
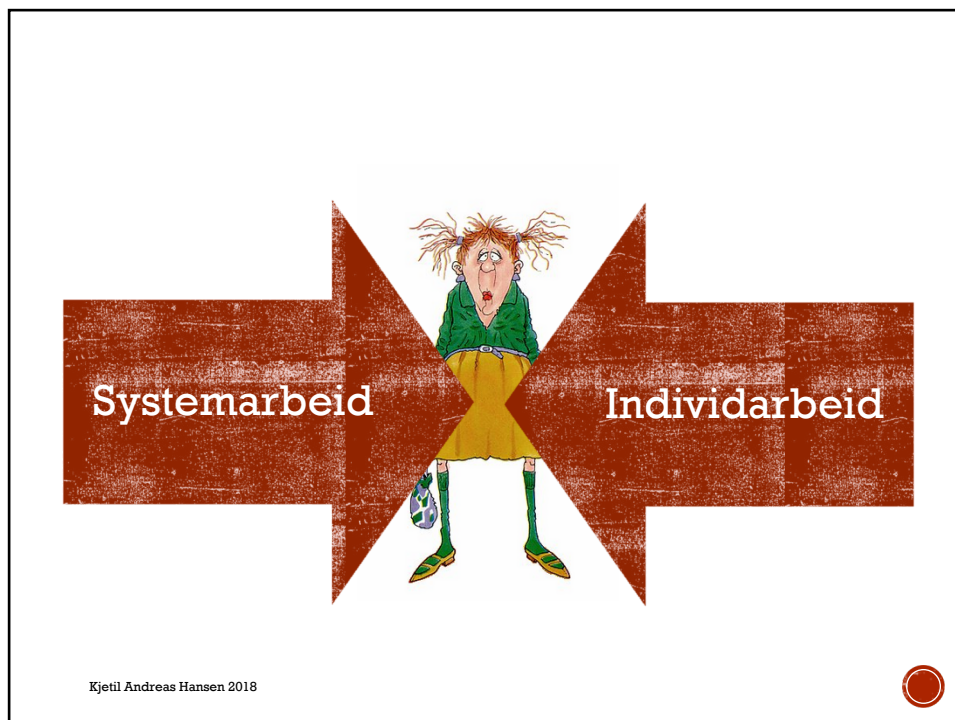

Kjetil Andreas Hansen 2018

Kjetil Andreas Hansen 2018

SYSTEMARBEID OG PPT...

SYSTEM FAILURE

Kjetil Andreas Hansen 2018

SYSTEMARBEID

- "Jobbe på systemnivå"
- "Systemperspektiv"
- "Systemisk perspektiv"
- "Systemarbeid"
- "Systemrettet arbeid"

- Hva legger vi i disse begrepene? Gi noen konkrete eksempler.
 - Tenk ett minutt for deg selv.
 - Drøft med sidemannen

Kjetil Andreas Hansen 2018

FØRINGER

- Opplæringsloven §5-6

"Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov."

- Barnehageloven §19c

"Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlege behov."

Kjetil Andreas Hansen 2018

FØRINGER

- Opplæringsloven §5-6

*"Tenesta skal **hjelpe** skolen i arbeidet med **kompetanseutvikling** og **organisasjonsutvikling** for å **leggje opplæringa betre** til rette for **elevar med særlege behov**."*

- Barnehageloven §19c

*"Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal **bistå** barnehagen i arbeidet med **kompetanse-** og **organisasjonsutvikling** for å **tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlege behov**."*

Kjetil Andreas Hansen 2018

KVALITETSKRITERIER FOR PPT (UDIR 2016)

- PP-tjenesten er en faglig kompetent tjeneste
- PP-tjenesten er tilgjengelig og bidrar til helhet og sammenheng
- PP-tjenesten arbeider forebyggende
- PP-tjenesten bidrar til tidlig innsats

Kjetil Andreas Hansen 2018

- PP-tenesta har fagkunnskap om allmennpedagogikk og spesialpedagogikk, organisasjons- og kompetanseutvikling, utfordringar som kan føre til at barn, elevar og vakane har eller kan få behov for spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning, kva for konsekvensar nedsett funksjonsevne og andre utfordringar kan ha for læring og utvikling, og behov for tilrettelegging, rammeplanen for innhald og oppgaver i barnehagen, Lærereplanverket for Kunnskapsløftet (L2006) og godkjende læreplanar for friskolar, grunnsleggjende ferdigheiter som trengst og bør haldast ved like i eit vaksenliv, individuell vurdering (undervegs- og sluttvurdering) og barnehagelova og opplæringslova med forskrifter, og anna relevant regelverk
- PP-tenesta bruker kunnskap, teori og forsking i arbeidet.
- Tilsette i PP-tenesta har gode kommunikasjonsferdigheiter.
- Kommunar og fylkeskommunar har eit system for kompetanseutvikling for PP-tenesta.
- Kommunar, fylkeskommunar, PP-tenesta, barnehagane og skolane har avklart kva som er ei god sakkunnig vurdering.
- PP-tenesta har kunnskap om miljøet for barna i den enkelte barnehagen, om skolemiljøet på den enkelte skolen, og dei kjenner faktorar som har noko å seie for å fremje eit godt og trygt barnehage- og skolemiljø.
- Kommunar, fylkeskommunar, PP-tenesta, barnehagane og skolane har ei felles forståing av at PP-tenesta har eit sjølvstendig ansvar og ei sjølvstendig rolle ved sakkunnig vurdering.
- PP-tenesta har ei avklart rolle i den kommunale og fylkeskommunale organisasjonen.
- PP-tenesta har tid og resursar til å utføre organisasjons- og kompetanseutvikling og sakkunnig arbeid innan rimeleg tid.
- Kommunar, fylkeskommunar, PP-tenesta, barnehagane og skolane har rutinar for PP-tenesta sitt arbeid med organisasjons- og kompetanseutvikling i barnehagane og på skolane.
- Kommunen og fylkeskommunen har gode rutinar for overgangar mellom fasar i utdanningsløpet, og PP-tenesta deltek aktivt i samarbeidet.
- PP-tenesta bidreg med kompetanse, rettleiing, råd og hjelp til barn, elevar, læringar, lærerkandidatar, vakane, foreldre, skolar, barnehagar og andre kommunale og fylkeskommunale tenester.
- PP-tenesta er tydeleg på når og kvar ein kan nå dei, kva dei kan bidra med, og når dei kan gi hjelpa.
- PP-tenesta har felles rutinar med barnehagane og skolane for samhandling om organisasjons- og kompetanseutvikling, samhandling om sakkunnig arbeid, opptøying av sakkunnige vurderingar og samhandling med andre kommunale tenester og andre samarbeidspartnarar.
- Kommunen og fylkeskommunen har avklart og tydeleggjort kva som er PP-tenesta sitt ansvar, ansvaret til andre tenester og forventningar om samarbeid mellom dei ulike tenestene. Andre tenester kan mellom anna vere Statped, NAV, helsetenesta, SFO, psykisk helsevern og habiliteringstenesta.
- PP-tenesta følgjer opp eller deltek i vurderinga av arbeidet som blir gjort for barn som får spesialpedagogisk hjelp.
- PP-tenesta bidreg med råd og rettleiing knytte til pedagogisk leiing, klasseleiing, skolemiljø og spesialpedagogiske og didaktiske spørsmål.
- Kommunen og fylkeskommunen har i samarbeid med PP-tenesta, barnehagane og skolane konkretisert det ansvaret og dei rollene PP-tenesta har i det forebyggjande arbeidet.
- Det forebyggjande arbeidet inngår i felles rutinar for PP-tenesta, barnehagar og skolar.
- Barnehagemyndigheten, barnehageeigar, PP-tenesta og barnehagane har ei felles forståing av ein inkluderande barnehage og eit godt miljø for læring og utvikling for alle barn i barnehagen
- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har ei felles forståing av inkluderande opplæring, tilpassa opplæring og tilfredstillande utførte av opplæringa
- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har avklart det ansvaret og den rolla PP-tenesta har i arbeidet med skolemiljøet (opplæringslova kap. 9a).
- Barnehagemyndigheten, barnehageeigarar, skoleeigar, barnehagane, skolane og PP-tenesta har felles rutinar for bruk av kartleggingsverktøy.
- PP-tenesta og barnehagane har rutinar for korleis PP-tenesta kan gjere seg kjend med dokumentasjon i barnehagane.
- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har rutinar for korleis PP-tenesta kan gjere seg kjend med skolebasert vurdering.
- PP-tenesta følgjer opp eller deltek i vurderinga av arbeidet som blir gjort for dei som får spesialundervisning.
- Barnehageeigar, skoleeigar, PP-tenesta, barnehagane og skolane har avklart kva tidleg innsats inneber, og har konkretisert ansvar og roller ut frå dette.
- PP-tenesta, saman med barnehagen og skolen, bidreg til å setje inn tiltak raskt når barn, unge og vakane er tilvise til PP-tenesta.
- Barnehageeigar, skoleeigar, PP-tenesta, barnehagane og skolane samarbeider om pedagogisk og organisatorisk tilrettelegging for tidleg innsats. Samarbeidet kan dreie seg om organiseringa av barnehageutbodet og opplæringa for elevar, arbeidsmåtar eller undervisningsmetodar, læremiddel og læringsressursar, progresjon i barnet si utvikling og eleven si opplæring og observasjon og undervegsvurdering
- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har felles rutinar for kva skolane skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut av tiltak før tilvising til sakkunnig vurdering av behovet for spesialundervisning, og for korleis PP-tenesta bør involverast i dette arbeidet (opplæringslova § 5-4).
- PP-tenesta hentar inn eksisterande dokumentasjon frå foreldre, barnehagen, skolen og andre relevante instansar som bakgrunn for sitt sakkunnige arbeid.
- PP-tenesta, barnehagen, skolen, kommunen og fylkeskommunen samarbeider med foreldre, eleven, læreren, lærerkandidaten og den vakane i prosessen med den sakkunnige vurderinga.
- Dersom PP-tenesta sjølv ikkje har nok fagkunnskap i ei sak, må dei hente inn nødvendig kompetanse utanfrå.
- PP-tenesta, saman med barnehagen og skolen, har gode rutinar for når det er nødvendig å tilvise barn og elevar til PP-tenesta på nytt, dersom det blir avdekt endra behov.

Kjetil Andreas Hansen 2018

FAGLIG OG KOMPETENT TJENESTE

- PP-tenesta har fagkunnskap om allmennpedagogikk og spesialpedagogikk, organisasjons- og kompetanseutvikling,
- Tilsette i PP-tenesta har gode kommunikasjonsferdigheiter.
- PP-tenesta har kunnskap om miljøet for barna i den enkelte barnehagen, om skolemiljøet på den enkelte skolen, og dei kjenner faktorar som har noko å seie for å fremje eit godt og trygt barnehage- og skolemiljø.

Kjetil Andreas Hansen 2018

PP-TJENESTEN ER TILGJENGELIG OG BIDRAR TIL HELHET OG SAMMENHENG

- PP-tenesta har ei avklart rolle i den kommunale og fylkeskommunale organisasjonen.
- PP-tenesta har tid og ressursar til å utføre organisasjons- og kompetanseutvikling og sakkunnig arbeid innan rimeleg tid.
- Kommunar, fylkeskommunar, PP-tenesta, barnehagane og skolane har rutinar for PP-tenesta sitt arbeid med organisasjons- og kompetanseutvikling i barnehagane og på skolane.

Kjetil Andreas Hansen 2018

PP-TJENESTEN ER TILGJENGELIG OG BIDRAR TIL HELHET OG SAMMENHENG

- PP-tenesta har felles rutinar med barnehagane og skolane for samhandling om organisasjons- og kompetanseutvikling, samhandling om sakkunnig arbeid, oppfølging av sakkunnige vurderingar og samhandling med andre kommunale tenester og andre samarbeidspartnarar.
- Kommunen og fylkeskommunen har avklart og tydeleggjort kva som er PP-tenesta sitt ansvar

Kjetil Andreas Hansen 2018

PP-TJENESTEN ARBEIDER FOREBYGGENDE

- Forebyggjande arbeid inneber at PP-tenesta bidreg til at barnehagar og skolar kjem i forkant av problem og lærevanskar ved å setje i gang tiltak. Det kan vere universelle tiltak eller spesielle tiltak for barnehagar eller skolar med utfordringar.

Kjetil Andreas Hansen 2018

PP-TJENESTEN ARBEIDER FOREBYGGENDE

- PP-tenesta bidreg med råd og rettleiing knytte til pedagogisk leiing, klasseleiing, skolemiljø og spesialpedagogiske og didaktiske spørsmål.
- Kommunen og fylkeskommunen har i samarbeid med PP-tenesta, barnehagane og skolane konkretisert det ansvaret og dei rollene PP-tenesta har i det førebyggjande arbeidet.
- Barnehagemyndigheit, barnehageeigar, PP-tenesta og barnehagane har ei felles forståing av ein inkluderande barnehage og eit godt miljø for læring og utvikling for alle barn i barnehagen

Kjetil Andreas Hansen 2018

PP-TJENESTEN ARBEIDER FOREBYGGENDE

- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har ei felles forståing av inkluderande opplæring, tilpassa opplæring og tilfredsstillande utbytte av opplæringen
- Skoleeigar, PP-tenesta og skolane har avklart det ansvaret og den rolla PP-tenesta har i arbeidet med skolemiljøet (opplæringslova kap. 9a)

Kjetil Andreas Hansen 2018

BESKRIVELSE AV PP-TJENESTEN (UDIR 2017)

- PP-tjenesten har både system- og individrettede arbeidsoppgaver. Det er viktig at oppgavene ses i sammenheng. Både de system- og individrettede oppgavene skal ivaretas før tjenesten utfører andre oppgaver som for eksempel å bistå i skolemiljøsaker.

Kjetil Andreas Hansen 2018

SYSTEMARBEID

- Det systemrettede arbeidet kan foregå i:
 - et tverrfaglig samarbeid
 - barnehage og skole
 - avdelingen/gruppen/på trinnet
- Arbeidet kan foregå ved deltakelse i møter, samtaler og andre rådgivningsaktiviteter.

Kjetil Andreas Hansen 2018

TRE PERSPEKTIV PÅ SYSTEMARBEID

- Bidra til endringer i et helt system (organisasjons- og kompetanseutvikling)
 - Jobbe med en skole/barnehages læringsmiljø
 - Pedagogisk utviklingsarbeid.
 - Endring av forståelsen av hvordan møter vi barn med spesielle behov best mulig
 - Bedre tilpasning og tilrettelegging
- Systemarbeid rundt enkeltbarn
 - Endre/veilede det sosiale systemet rundt individet
 - Klassen, medelever
 - Endring av de voksnes samhandling med barnet/eleven
- Forstå en vanske eller utfordring i et systemperspektiv
 - Å ikke utelukkende se etter individuelle forutsetninger, begrensninger eller vansker.

Kjetil Andreas Hansen 2018

HVA SLAGS PP-TJENESTE ØNSKER KOMMUNEN?

- På hvilke områder skal PPT bistå når det gjelder kompetanse- og organisasjonsutvikling?
- Hvilken rolle ønsker man at PPT skal ha?
- Hvordan samhandles det i forhold til kommunens øvrige arbeid med kompetanse- og organisasjonsutvikling i skolen og barnehagen?
- Hvordan organiserer/bemanner man i så fall PPT for å kunne løse de oppgavene kommunen ønsker at PPT skal løse?

Kjetil Andreas Hansen 2018

NOEN FORUTSETNINGER FOR AT PPT SKAL LYKKE MED SITT SYSTEMARBEID

- At kommunen/fylkeskommunen bidrar til å gi PP-tjenesten en rolle hvor de får legitimitet til å jobbe på systemnivå.
- At skoler og barnehager ønsker eller opplever det meningsfylt å samarbeide med PP-tjenesten om dette.
- At PP-tjenesten har den kompetansen som er nødvendig
 - Veiledning, implementering og utviklingsprosesser.
 - Hva som er kvalitet i ordinær opplæring/barnehagetilbud
 - Hva som fremmer inkludering i et felleskap
 - Vanskeområder
- At PPT, skoleeier og barnehageeier har en felles forståelse av hva PPT skal bidra med, hvilken rolle de skal ha.
- At det er tilstrekkelig kapasitet i PP-tjenesten
 - Capacity building
 - Kapasitet i form av at omfanget av individarbeidet ikke er større enn nødvendig og ikke ivaretas på en effektiv og hensiktsmessig måte.

Kjetil Andreas Hansen 2018

HVILKE GREP KAN VI GJØRE MED DAGENS LOVVERK?

- Spesialundervisning som avvik
 - Avvik i kompetansemål
 - Avvik i organisering som innebærer et brudd på opplæringsloven § 8-2
- Veilederen stiller store krav til skolens vurdering og utprøving av tiltak før spesialundervisning kreves.
- Skolen må vurdere hvorvidt elevens vansker kan avhjelpes ved å gjøre endringer i det ordinære opplæringstilbudet.
- Enkelte skoler opplever det som »tryggest» at dette likevel gjøres av PPT.

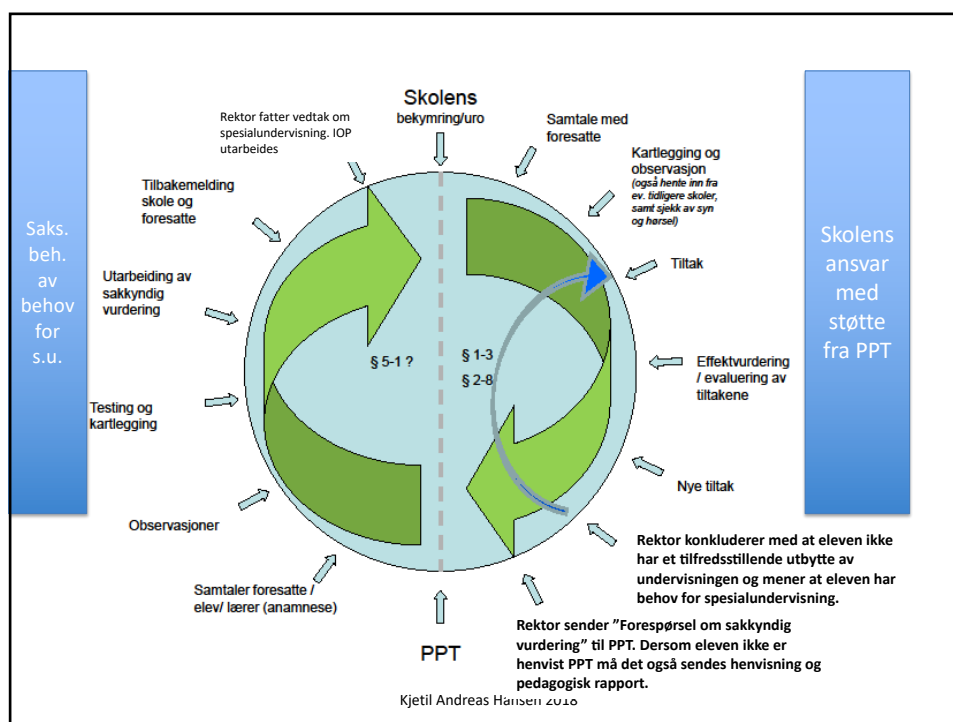
Kjetil Andreas Hansen 2018

HVILKE GREP KAN VI GJØRE MED DAGENS LOVVERK?

- Gjøre samhandlingen mellom PP-tjenesten og skolen så smidig som mulig.
- Innebærer en tydeliggjøring av hva PP-tjenesten kan bidra med på ulike tidspunkt i fasene frem mot evt. vedtak om spesialundervisning.
- I Karmøy kommune har det vært behov for å synliggjøre et skille mellom det å henvise en elev til PP-tjenesten og det å be PPT gjøre en sakkyndig vurdering.

Kjetil Andreas Hansen 2018

SKILLE MELLOM HENVISNING OG FORESPØRSEL OM SAKKYNDIG VURDERING

- En henvisning innebærer at skole, barnehage, foreldre eller andre ber PPT om bistand i forhold til et barn/ungdom som av ulike grunner strever i skole/barnehage
 - Utredning/kartlegging
 - Behov for viderehenvisning
 - Sakkyndig vurdering
- En henvisning innebærer at det blir etablert et klientforhold i PP-tjenesten
- En forespørsel om sakkyndig vurdering innebærer at rektor har tatt aktivt stilling til at en elev ikke har et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen og mener at det vil være behov for avvik i kompetansemål/organisering for å gi eleven et forsvarlig opplæringstilbud.

Kjetil Andreas Hansen 2018

KARMØY KOMMUNE
Oppvekst- og kulturretaten

Forespørsel om sakkyndig vurdering av behov for spesialundervisning

Elev:	
Fødselsdato:	
Klasse:	
Skole:	

Spesialundervisning skal ivareta muligheter elevene skal ha til å nå realistiske mål dersom det ikke lar seg gjøre innenfor ordinær opplæring. Spesialundervisning kan gis dersom en elev har behov for et annet innhold i opplæringen enn det som er beskrevet i Kunnskapsløftet og lokale læreplaner for det trinnet eleven går på. Spesialundervisning kan også gis dersom eleven har behov for en annen organisering eller et annet innhold enn det skolen kan gi innenfor rammen av tilpasset opplæring jmf Opplæringsloven § 1-3.

Etter en helhetlig vurdering av elevens opplæringstilbud vurderer skolen at overnevnte elev ikke har et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Det er etter skolens vurdering behov for avvik i:

Innhold Ja ☐ Nei ☐ (Hvis ja, fyll ut punkt A)

Organisering Ja ☐ Nei ☐ (Hvis ja, fyll ut punkt B)

Kjetil Andreas Hansen 2018

A) Gjør kort rede for hvilket behov eleven har for avvik fra kompetansemålene for trinnet og i hvilke fag.

B) Gjør kort rede for hvilket behov eleven har for en annen organisering av opplæringstilbudet utover den ordinære opplæringen.

Kjetil Andreas Hansen 2018

AVVIK I KOMPETANSEMÅL

- Må komme tydelig frem i sakkyndig vurdering hvilke fag eleven skal ha spesialundervisning i og hvilke kompetansemål det skal være avvik fra.
- Det må også synliggjøres på hvilke kompetansemål eleven skal jobbe etter når eleven ikke kan følge trinnet kompetansemål.
- Innebærer både generell god læreplanforståelse og kjennskap til de lokale læreplanene.

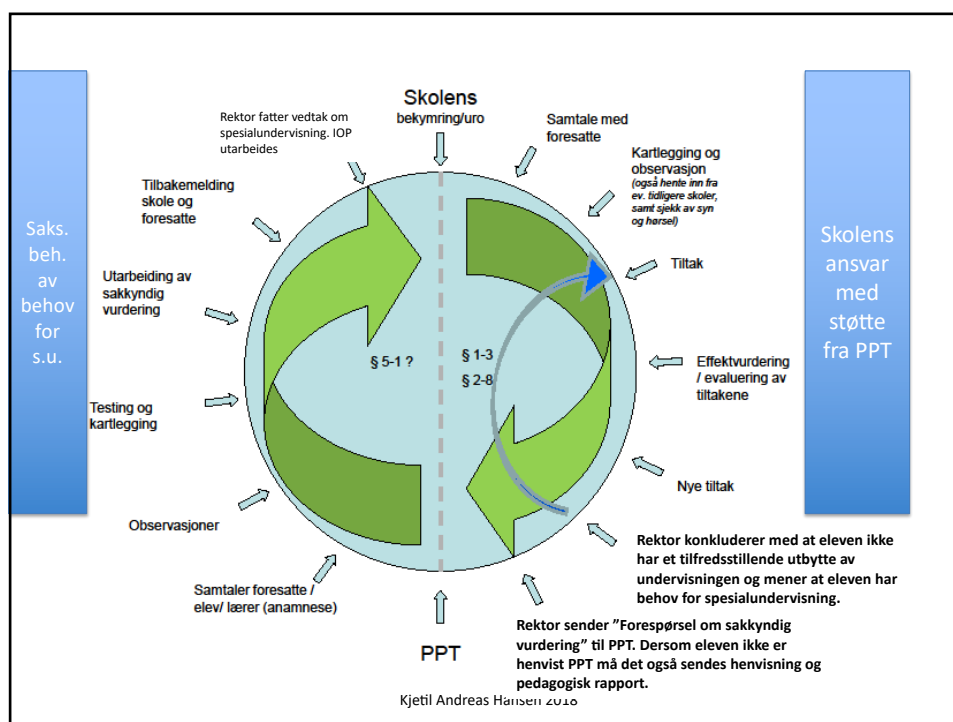
Kjetil Andreas Hansen 2018

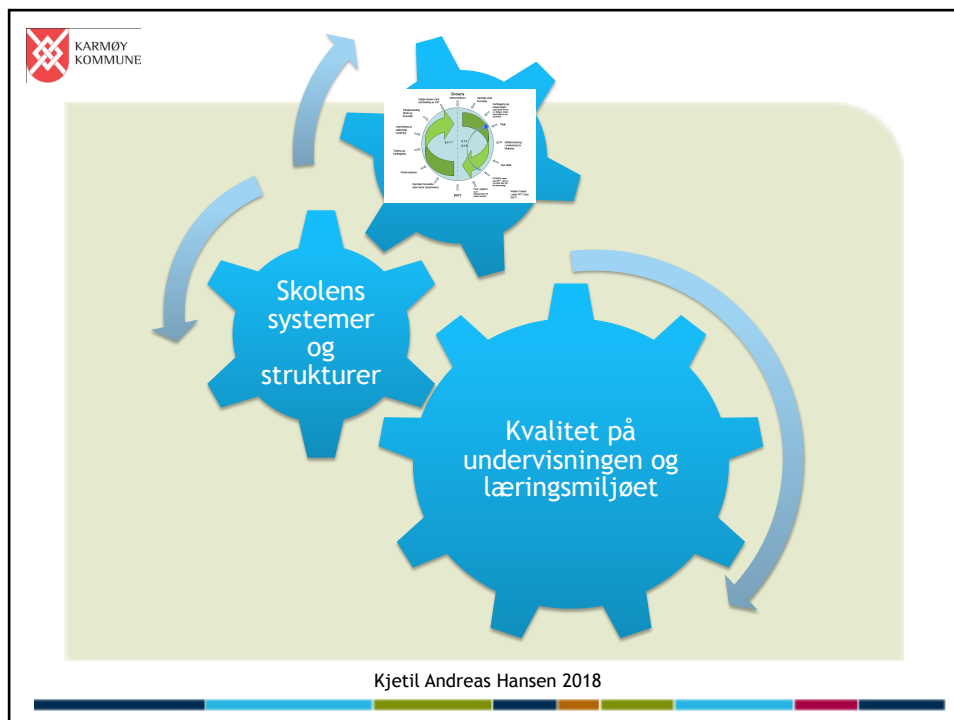

AVVIK I ORGANISERING

- Innebærer at det er behov for en organisering av elevens opplæring som innebærer et brudd på opplæringslovens §8.2
- Handlingsrommet er sannsynligvis større enn det vi klarer å utnytte i dag.
- «Dersom elevene tilhører en ordinær klasse/basisgruppe, hvor så mye av opplæringen foregår at deres behov for sosial tilhørighet og stabilitet blir ivarettatt der, er det i sin alminnelighet ikke nødvendig med enkeltvedtak bare av den grunn at en elev tilhører andre grupper i deler av tiden.»
Veiledning om organisering av elever i grupper – Kunnskapsdepartementet 2013

Kjetil Andreas Hansen 2018

FORUTSETNINGER FOR ET GODT IMPLEMENTERINGSARBEID (M. FULLAN)

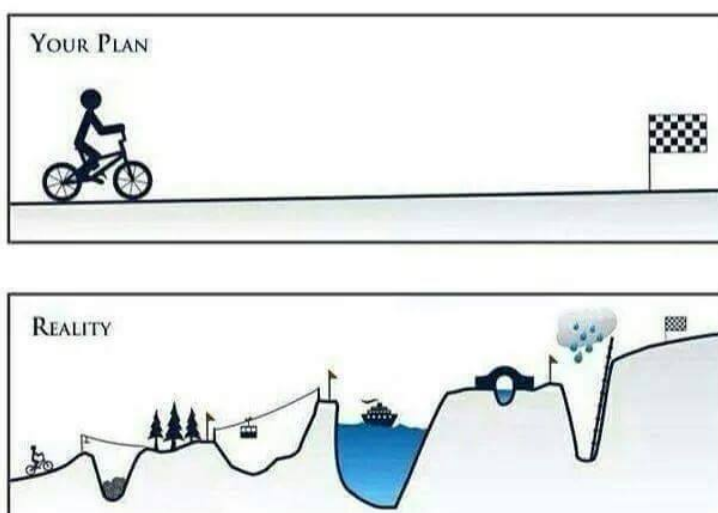
- **Need:** Det må være et høyt samsvar mellom opplevd behov og den faktiske endringen.
- **Clarity:** Det må være stor grad av klarhet i det som skal gjøres. Klarhet innebærer å få tak i kjernekomponentene og hvordan disse skal gjennomføres.

FORUTSETNINGER FOR ET GODT IMPLEMENTERINGSARBEID (M. FULLAN)

- Complexity: Endringsarbeid er sterkt preget av kompleksitet. Skal man lykkes må man mestre denne kompleksiteten.
- Quality and practicality: Det må være gjennomførbart

Kjetil Andreas Hansen 2018

Kjetil Andreas Hansen 2018

HVORFOR ER ENDRING SÅ VANSKELIG?

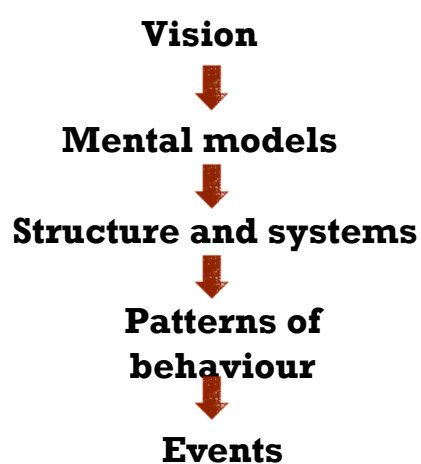
- Et vellykket utviklingsarbeid avhenger 25% av innhold og 75% av godt implementeringsarbeid. (Fullan, 2005).
- "Culture eats strategy for breakfast" Peter Drucker
- Er det tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre endringsarbeidet?

Kjetil Andreas Hansen 2018

LEADERSHIP AND MANAGEMENT

(KOTTER 2006)

Kjetil Andreas Hansen 2018

PPT I SKVIS MELLOM SAKKYNDIGHETSARBEID OG SYSTEMARBEID?

- Vi må bidra til at det er nødvendig med spesialundervisning for så få av elevene som mulig.
- Dette er i seg selv et systemarbeid
- Det kan ikke være et ansvar som skal hvile på den enkelte PP-rådgiver men derimot være i et samspill mellom skole/barnehageeier, PPT og rektor/styrere.
- Utfordringen er å skape endring samtidig som den enkelte elev behov blir ivare tatt og foreldre blir trygget.
- Det oppleves ofte enklest både for skole og PPT å videreføre en særrett fremfor å sikre en tilpasset opplæring innenfor den ordinære opplæringen.
- Derfor er det kanskje behov for en radikal endring?

Kjetil Andreas Hansen 2018

